

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym odnosi się do:

- 1) struktury organizacyjnej banku oraz jej adekwatności do realizacji strategicznych celów,
- 2) czynności wykonywanych przez pracowników,
- 3) adekwatności kwalifikacji pracowników oraz ich rozwoju do potrzeb banku,
- 4) zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5) przeciwdziałania dyskryminacji pracowników m.in. ze względu na wiek, płeć, przekonania, przynależność do partii politycznej, organizacji i związków zawodowych,
- 6) ubezpieczeń oraz odszkodowań,
- 7) zapobiegania działalności przestępczej pracowników, klientów oraz innych osób na szkodę banku,
- 8) procesów realizowanych przez kanały dystrybucji produktów (tradycyjne i elektroniczne) wykorzystywanych przez bank,
- 9) bezpieczeństwa fizycznego i informatycznego,
- 10) zdarzeń dotyczących zaburzeń pracy systemów teleinformatycznych i informacyjnych,
- 11) ochrony zasobów informacyjnych i informacji,
- 12) braku możliwości prowadzenia działalności przez Bank lub poniesienia strat w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych,
- 13) planów wdrożenia nowych technologii teleinformatycznych,
- 14) postępowania w sytuacjach zagrożenia bieżącego funkcjonowania banku
- 15) zdarzeń, których skutki dotyczą bank, natomiast ich przyczyny znajdują się poza jego bezpośrednią kontrolą,
- 16) usług świadczonych w ramach współpracy z kontrahentami na podstawie umów o wykonywanie czynności należących do zakresu działania banku oraz innych umów,
- 17) adekwatności polityki i praktyki ubezpieczeniowej banku w relacji do ponoszonego ryzyka,
- 18) nowych i istniejących produktów, projektów oraz procesów.

c. zarządzanie ryzykiem płynności

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:
 - 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
 - 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
 - 3) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie

- stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- 4) utrzymanie wskaźników płynności na odpowiednich poziomach:
 - a) Nadzorcza Miara Płynności M1 – minimum 20 000 tys. zł, zrealizowano 163 793,15 zł
 - b) Nadzorcza Miara Płynności M2 – minimum 1,20, zrealizowano 6,55
 - c) Nadzorcza Miara Płynności M3 – minimum 1,05, zrealizowano 2,04
 - d) Nadzorcza Miara Płynności M4 – minimum 1,05, zrealizowano 1,60
 - e) Wskaźnik LCR – 100%,
 - f) Wskaźnik NSFR – 100%.
 2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3;
 - 2) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
 - 3) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
 - 4) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie;
 - 5) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
 - 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami (wraz z zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi) w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
 - 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
 - 8) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów lub dużych depozytów w bazie depozytowej;
 - 9) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie;
 - 10) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.
 3. Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 75% pasywów ogółem;
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
- 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego.

d. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
 - 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
 - 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
 - 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów:
 - a) ryzyko przeszacowania - 10% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o rozliczone w czasie prowizje,
 - b) ryzyko bazowe - 10% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o rozliczone w czasie prowizje,
 - c) ryzyko krzywej dochodowości - 5% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o rozliczone w czasie prowizje,
 - d) ryzyko opcji klienta - 5% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o rozliczone w czasie prowizje,
 - e) wpływ zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału - 4% funduszy własnych.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
 - 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 2% sumy bilansowej;
 - 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) - zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione

byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);

- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

e. zarządzanie ryzykiem walutowym

1. Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:
 - 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
 - 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
 - 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
 - 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
 - 3) utrzymywanie relatywnie wysokiego poziomu aktywów płynnych w walutach obcych;
 - 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
 - 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

f. zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest utrzymywanie funduszy własnych na poziomie adekwatnym do rozmiarów prowadzonej działalności obciążonej ryzykiem. Bank w planach kapitałowym i finansowym uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi Banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem charakteru działania oraz wyliczeń dodatkowych wymogów kapitałowych w ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego.

Bank określa maksymalną wielkość apetytu na ryzyko poprzez wyznaczenie poziomu kapitału wewnętrznego w odniesieniu do funduszy własnych oraz poprzez przyjęcie minimalnego poziomu wewnętrznego współczynnika kapitałowego; określenie tych wielkości stanowi główne cele strategiczne w zakresie zarządzania kapitałem.

Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych, podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach miesięcznych, natomiast mierzony wielkością

wewnętrznego współczynnika kapitałowego w okresach kwartalnych; w przypadku, gdy wielkość wymogów kapitałowych lub poziom funduszy własnych będą zagrażać utrzymaniu poziomów współczynników kapitałowych lub wewnętrznego współczynnika kapitałowego na poziomach określonych w celach strategicznych, częstotliwość analizy poziomu adekwatności kapitałowej zostaje zwiększona.

W celu zapewnienia adekwatności funduszy własnych w relacji do poziomu ponoszonego ryzyka, Zarząd podejmuje działania o charakterze krótko- lub długoterminowym, szczegółowo określone w Strategii zarządzania i planowania kapitałowego.

Funkcjonujący w Banku system informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych;
- 2) poziomu uznanego kapitału;
- 3) poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- 4) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego;
- 5) wyników testów warunków skrajnych;
- 6) realizacji przyjętych limitów alokacji;
- 7) realizacji planu kapitałowego,
- 8) poziomu wskaźnika dźwigni finansowej.

g. zarządzanie ryzykiem reputacji

Celem zarządzania ryzykiem reputacji Banku jest utrzymanie prawidłowych relacji z Udziałowcami traktowane jako forma minimalizacji ryzyka wystąpienia sporów sądowych oraz z Klientami Banku celem minimalizacji ryzyka wypłaty depozytów, mogące wpłynąć negatywnie na sytuację finansową Banku.

Zarządzanie ryzykiem reputacji w Banku obejmuje w szczególności:

- 1) monitorowanie mediów, w tym społecznościowych oraz środowiska lokalnego pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych,
- 2) rejestrowanie zaistniałych zdarzeń wizerunkowych oraz ich skutków w postaci strat reputacyjnych,
- 3) analizowanie i ocena strat reputacyjnych oraz określanie poziomu ryzyka reputacji,
- 4) identyfikowanie potencjalnych zagrożeń reputacyjnych.

W I półroczu br. nie odnotowano negatywnych zdarzeń wizerunkowych Banku.

h. zarządzanie ryzykiem bancassurance

Bank, uznaje za swoje cele podstawowe:

- 1) zapewnienie oferty produktów ubezpieczeniowych zabezpieczających interesy klientów;

- 2) zapewnienie oferty produktów ubezpieczeniowych zabezpieczających interesy Banku.
- 3) aktywne wspieranie zrzeszonych banków spółdzielczych w ich działalności bancassurance poprzez wypracowywanie zrzeszeniowych produktów ubezpieczeniowych.

i. zarządzanie ryzykiem strategicznym

Celem zarządzania ryzykiem strategicznego jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych błędnymi decyzjami, decyzjami podjętymi na podstawie niewłaściwej oceny lub niepodjęciem właściwych decyzji dotyczących kierunku rozwoju strategicznego Banku.

j. zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

Bank stara się ograniczać ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez skuteczne zarządzanie nim, a w szczególności przez:

- 1) dokładne identyfikowanie ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
- 2) okresową ocenę dźwigni finansowej, w tym:
 - a) analizę przeszłych wielkości dźwigni finansowej,
 - b) analizę bieżącej wielkości dźwigni finansowej,
 - c) analizę zmian dźwigni finansowej biorąc pod uwagę zmiany wynikające z zatwierdzonego planu finansowego,
- 1) bieżące monitorowanie wielkości dźwigni finansowej biorąc pod uwagę stopień wykonania planu finansowego i założeń zawartych w „Planie finansowym na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.
- 2) Podejmowanie działań minimalizujących ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oraz zmierzających do jego redukcji.

k. zarządzanie ryzykiem braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest na podstawie wprowadzonych przez Zarząd, zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą procedur.

Podstawowe dokumenty regulujące proces zarządzania ryzykiem braku zgodności to:

- Strategia zarządzania ryzykiem w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,
- Polityka zgodności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie wraz z Zasadami postępowania pracowników Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,
- Zasady zarządzania konfliktami interesów w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,

- Instrukcja opracowywania i wprowadzania wewnętrznych aktów normatywnych w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,
- Regulamin Systemu kontroli wewnętrznej w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie.

Realizując swoje zadania, Bank działa zgodnie z prawem i w granicach nim przewidzianych, respektuje zasady dobrej praktyki bankowej i etyki biznesu, dąży do unikania konfliktów interesów, stosuje zasady uczciwej konkurencji, rzetelności oraz poszanowania norm współżycia społecznego, w sposób sumienny, wiarygodny i czytelny informuje w zakresie przewidzianym prawem, o prowadzonej działalności.

Bank dąży do zapewnienia zgodności w celu:

- 1) ograniczenia ryzyka braku zgodności oraz ryzyka utraty reputacji i ryzyka operacyjnego,
- 2) ochrony interesów klientów,
- 3) budowania korzystnego wizerunku Banku, jako instytucji przestrzegającej przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych standardów postępowania.

W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi) lecz również normami, które charakteryzują Bank, jako instytucję zaufania publicznego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje identyfikację ryzyka, analizę/ocenę ryzyka, kontrolę ryzyka, tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz mechanizmów ograniczających ryzyko, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie. Jako proces dynamiczny, ustawicznie modyfikowany, jest integralnym elementem kultury organizacyjnej i stylu działania, a jego nieodłącznym elementem jest stała obserwacja otoczenia Banku, w tym w szczególności otoczenia prawnego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje działania:

- 1) Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, zmierzające do ustanowienia i zatwierdzenia polityki, zapewnienia jej przestrzegania, nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz oceny jego efektywności, podejmowania działań zaradczych, w przypadku stwierdzenia istotnych zdarzeń braku zgodności
- 2) komórek organizacyjnych Banku odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem braku zgodności
- 3) wszystkich pracowników Banku na każdym szczeblu organizacyjnym, opierające się na świadomości przyjętych rozwiązań oraz przestrzeganiu obowiązujących w Banku zasad.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności polega w Banku na:

- 1) zapobieganiu naruszeń compliance
- 2) identyfikowaniu naruszeń compliance
- 3) wdrażaniu odpowiednich działań naprawczych w przypadku pojawienia się naruszeń compliance
- 4) monitorowaniu, czy wdrożone działania naprawcze są skuteczne.

Zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe, Bank wyodrębnia w ramach systemu kontroli wewnętrznej niezależne Stanowisko ds. Zgodności, którego głównym zadaniem jest wspieranie Zarządu Banku w zakresie efektywnego zarządzania ryzykiem braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz mające za zadanie jego identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

4. Informacja na temat prowadzonej rachunkowości zabezpieczeń.

Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

VI. AKTUALNY i PRZEWIDYWANY (w 2018 roku) STAN MAJĄTKOWY i SYTUACJA FINANSOWA BANKU oraz OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW

Bank w I półroczu 2018r. zobowiązany był w dalszym ciągu do realizacji Programu Postępowania Naprawczego na lata 2015-2022, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 19.02.2016r. Mimo podejmowanych działań Bank w dalszym ciągu nie był w stanie osiągnąć wyników założonych w dotychczasowym programie postępowania naprawczego (w zakresie jakości portfela, wielkości kredytów zagrożonych oraz wyniku finansowego). Główną przyczyną braku satysfakcjonującej realizacji Programu Postępowania Naprawczego był brak pełnej analizy jakości portfela kredytowego, do przeprowadzenia której Bank był zobowiązany do dnia 31.01.2016r. Konsekwencją powyższego stała się potrzeba dokonania zmian w zakresie zarządzania bankiem celem doprowadzenia do prawidłowego jego funkcjonowania. Bank stosownie do oczekiwań Komisji Nadzoru Finansowego opracował „Plan Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017-2022”, który został w dniu 31.03.2017r. przekazany do Komisji Nadzoru Finansowego. Bank realizował założenia Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego na lata 2017-2022, jednakże w trakcie realizacji część jego założeń uległa dezaktualizacji, w związku z czym Zarząd Banku podjął decyzję o jego aktualizacji, co zostało przedstawione Komisji Nadzoru Finansowego. Plan Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie został sporządzony w oparciu o postanowienia Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10 czerwca 2016 roku. Dokument ten stanowi,

iż Bank zobowiązany jest do wdrożenia Planu Naprawy, który służy określeniu środków oraz działań podejmowanych przez Bank w przypadku znacznego pogorszenia się jego sytuacji finansowej.

Zarząd Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, mając na względzie art. 141m ust. 1 i 4 skierował 29.03.2018r. do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o zatwierdzenie Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Plan Naprawy znajduje się w fazie procedowania.

Integralną częścią przekazanego Planu Naprawy jest „Plan finansowy na rok 2018 i strategiczna projekcja finansowa na lata 2018-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

Bank, z uwagi na brak spełnienia wymogu połączonego bufora stosownie do:

1. Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 01.10.2015r., poz. 1513) w związku z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie bufora systemowego (Dz. U. z 25.09.2017r., poz. 1776),

2. pisma KNF z dnia 12 stycznia 2018 roku; sygnatura DBS-W5.7111.7.2018.WP

przygotował i przedstawił Komisji Nadzoru Finansowego „Plan ochrony kapitału Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, w którym określił środki oraz działania podejmowane przez Bank w celu zapewnienia wymogu połączonego bufora.

Plan ten był przygotowany w oparciu o Plan Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017-2022. Z uwagi na opracowany „Plan finansowy na rok 2018 i strategiczną projekcję finansową na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” dokonana została aktualizacja Planu ochrony kapitału celem uspołnienia z projekcją finansową ujętą w Planie finansowym. Plan ochrony kapitału został przekazany Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 16.04.br. Komisja Nadzoru Finansowego pismem z dnia 19.04.2018r. (znak DBS-W5.720.9.2018.PH) poinformowała o jego akceptacji.

Bank zgodnie z Planem ochrony kapitału wg stanu na 31.12.2018r. spełni wymóg połączonego bufora w stosunku do łącznego współczynnika kapitałowego, osiągając poziom 13,75% przy wymaganym od 01.01.2019r. 13,50%.

Strategicznym celem Planu finansowego jest przystąpienie do Spółdzielczego Systemu Ochrony (SSO), realizacja którego zapewni możliwość funkcjonowania zgodnego z prawem w kolejnych latach.

W Planie wskazano kierunki realizacji zadań zmierzających do osiągnięcia kryteriów przystąpienia Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie do Spółdzielczego Systemu Ochrony.

Bank planuje przystąpić do Spółdzielczego Systemu Ochrony w 2018 roku przy założeniu uzyskania zgody SSO na warunkowe przystąpienie z okresem przejściowym niezbędnym dla spełnienia kryteriów SSO.

Bank wystąpił z wnioskiem o przystąpienie do SSO BPS. W chwili obecnej Bank prowadzi rozmowy zarówno z SSO SGB jak i SSO BPS w wyżej wymienionej sprawie.

Bank podjął także działania w celu wypracowania formuły działania po wygaśnięciu umowy zrzeczenia z SGB-Bankiem S.A.

„Plan Finansowy na rok 2018 i strategiczna projekcja finansowa na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” obejmuje poniższe obszary, których realizacja jest ściśle monitorowana i nadzorowana przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku:

1. Polityka handlowa realizowana w zakresie:

1) Działalności depozytowej, w tym:

- a) Depozyty bieżące,
- b) Depozyty terminowe

2) Działalności kredytowej,

3) Pozostale działalności obejmującej przede wszystkim produkty rozliczeniowe, produkty ubezpieczeniowe produkty, w sprzedaży których Bank będzie pośredniczył, tj. factoring i leasing, intensyfikacja sprzedaży kart płatniczych i bankowości elektronicznej,

4) Reklamy i sponsoringu.

Harmonogram działań w obszarze Public Relations zewnętrznego i wewnętrznego zawiera „Plan działań wizerunkowych Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na rok 2018”, który stanowi załącznik do Planu Finansowego.

2. Polityka kapitałowa

Polityka kapitałowa określa cele i zadania, które wspierają proces zarządzania Bankiem oraz proces zarządzania i planowania kapitałowego.

3. Polityka kredytowa

Podstawowym celem Polityki kredytowej Banku jest realizacja określonych działań pozwalających na obniżenie wskaźnika jakości portfela kredytowego, a także wzrost obligi kredytowego przy zachowaniu planowanej dochodowości portfela kredytowego i zasad ostrożnego zarządzania Bankiem oraz przestrzeganie ustanowionych limitów. Spełnienie i przestrzeganie wszystkich limitów umożliwi Bankowi przystąpienie do Spółdzielczego Systemu Ochrony i przeprowadzenie sanacji Banku.

W szczególności, w Planie finansowym objęto jako obszar generujący największe ryzyko kredyty klasyfikowane do kategorii ryzyka jako poniżej standardu, wątpliwe i stracone Opracowano plan

działań (obejmujący restrukturyzację i windykację należności) mający na celu poprawę wskaźnika jakości kredytów do 7,98% wg stanu na 31.12.2022r.

4. Polityka zarządzania ryzykiem

Kluczowym elementem zarządzania ryzykiem jest skuteczność zarządzania nim, adekwatnie do jego skali i złożoności prowadzonej działalności przez Bank aby przywrócić wiarygodność rynkową, stabilność kapitałową oraz stwarzając podstawę do dalszego rozwoju.

5. Plan inwestycyjny

Plan inwestycyjny zawiera nakłady inwestycyjne w okresie projekcji finansowej i jest oparty przede wszystkim na wdrażaniu systemów służących podniesieniu jakości zarządzania Bankiem, w tym wdrożenie narzędzi usprawniających informację zarządczą, systemu obiegu dokumentów pozwalającego na sprawny przepływ informacji, systemu wspierającego rejestr udziałowców, systemu do obsługi blokady rachunków przez Krajową Administrację Skarbową, systemu do segmentacji klientów.

6. Koszty działania Banku

Koszty działania Banku dostosowano do skali działania Banku, określonej jego sumą bilansową. W Banku jest realizowany „Program redukcji kosztów działania Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017 – 2022”.

Podjęte działania dostosowawcze obejmują:

1. Eliminację kosztów działania Banku, które nie mają bezpośredniego wpływu na zdolność Banku do osiągnięcia przychodów:
 - a) rezygnację ze zbędnych usług,
 - b) rezygnację ze zbędnych zakupów;
2. Ograniczenie wybranych kosztów działania do niezbędnego minimum poprzez:
 - a) redukcję kosztów kadrowych
 - b) redukcję kosztów reprezentacji
 - c) redukcję kosztów rzeczowych i administracyjnych

Realizacja programu jest monitorowana w okresach miesięcznych oraz raportowana do Komisji Nadzoru Finansowego w okresach kwartalnych.

7. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne

Bank opracował zestaw wskaźników do monitorowania realizacji Planu Finansowego.

Wskaźniki te są mierzalne i zapewniają ich porównywalność w czasie, są to wskaźniki ilościowe. Zakres wybranych wskaźników zawiera wskaźniki zgodne z wykazem minimalnych wskaźników jakościowych i ilościowych, wskazanych przepisami prawa, służące monitorowaniu sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku. Wskaźniki obejmują:

1. wskaźniki efektywności,
2. wskaźniki marży,

3. efektywności zatrudnienia,
4. oceny wypłacalności i płynności,
5. oceny jakości aktywów.

Główne priorytety w zakresie działalności operacyjnej Banku na lata 2017 - 2022 oraz ich realizacja w okresie od 01.01.2018r. do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania stanowią:

1. podział nadwyżki bilansowej wypracowanej w okresie od 1 stycznia 2017r. do 31 grudnia 2017r. oraz w latach ubiegłych w łącznej wysokości 12 176 378,09 zł (słownie: dwanaście milionów sto siedemdziesiąt sześć tysięcy trzysta siedemdziesiąt osiem złotych dziewięć groszy) zgodnie z rekomendacją Zarządu Banku. Zebranie Przedstawicieli dokonało jej podziału w następujący sposób:
 - 137 200 zł (słownie: sto trzydzieści siedem tysięcy dwieście złotych) przeznacza się na zwiększenie funduszu zasobowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie;
 - 12 039 178,09 (słownie: dwanaście milionów trzydzieści dziewięć tysięcy sto siedemdziesiąt osiem złotych dziewięć groszy) przeznacza się na odbudowę funduszu udziałowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

Pozwoliło to na spełnienie wg stanu na 30.06.2018r. poziomu łącznego współczynnika kapitałowego z uwzględnieniem połączonego bufora ponad obowiązujący w 2018r. wymóg nadzorczy, tj. 12,875%; wg stanu na 30.06.2018r. Bank osiągnął łączny współczynnik kapitałowy w wysokości 13,28%. Zarząd Banku zapewnia jego poziom wg stanu na 31.12.2018r. w wysokości 13,75%.

2. utrzymanie nadzorczych miar płynności (M1, M2, M3, M4), LCR, NSFR na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo Banku - Zarząd na bieżąco nadzoruje monitorowanie nadzorczych miar płynności, za proces zarządzania płynnością odpowiedzialne są określone w regulacjach wewnętrznych komórki organizacyjne, którym przypisano odpowiednie kompetencje, przy czym wdrożona jest zasada rozdziału komórek organizacyjnych zarządzających ryzykiem płynności od dokonujących jego pomiaru; zarówno wg stanu na 31.12.2017r., jak i 30.06.2018r. wartości wskaźników miar płynności utrzymywały się istotnie powyżej limitów nadzorczych.
3. dostosowywanie rozmiarów prowadzonej działalności, w tym kreowanie akcji kredytowej adekwatnie do posiadanych funduszy własnych,
4. zmiany w ofercie produktowej Banku, promocja usług bankowych,
5. aktywne, bezpieczne zarządzanie posiadanym portfelem kredytowym (w tym monitoring klientów posiadających zobowiązania kredytowe), Bank zmodyfikował proces kredytowy, w tym również zasady monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego celem zwiększenia efektywności i skuteczności identyfikacji zagrożeń oraz określenia działań podejmowanych w sytuacji zmian poziomu ryzyka, celem poprawy procesu

- kredytowego Bank kontynuuje system szkoleń pracowników w zakresie poszczególnych etapów procesu kredytowego,
6. odpowiednie zarządzanie kompetencjami decyzyjnymi osób uczestniczących w procesie kredytowym,
 7. położenie nacisku na restrukturyzację i windykację celem zmniejszania należności zagrożonych; Zarząd Banku szczególną uwagę przykłada do zadań realizowanych przez Zespół Wierzytelności Trudnych (ZWT),
 8. przenoszenie kredytów do ewidencji pozabilansowej z jednoczesnym spisaniem z bilansu kredytów w sytuacji „straconej” zgodnie z Rozporządzeniem MF;
dla realizacji powyższego procesu przyjęto zasady:
 - należność w sytuacji straconej co najmniej 12 miesięcy,
 - utworzono 100 % rezerw na należność,
 - uprawdopodobnienie nieściągalności.
 - dokonanie sprzedaży nieodzyskanego portfela straconego – w trakcie realizacji,
 9. wdrożenie systemu motywacyjnego, w tym nagradzania pracowników,
 10. ograniczanie kosztów działania Banku; Bank wdrożył i realizuje „Program redukcji kosztów PBS w Ciechanowie”,

Według stanu na 30.06.2018r. łączna wartość aktywów netto wyniosła 620 282 tys. zł i w stosunku do 31.12.2017r. uległa zwiększeniu o 15 981 tys. zł. Wzrost sumy bilansowej w stosunku do 31.12.2017r. wynika z polepszenia płynności Banku, która ulokowana została w dłużne papiery wartościowe – krótkoterminowe bony pieniężne NPB oraz środki na lokatach terminowych w banku zrzeczającym. Spadek spowodowany jest głównie odzyskiwaniem wierzytelności nieregularnych oraz przeniesieniem do ewidencji pozabilansowej części portfela kredytów „zagrożonych”, które znajdowały się w sytuacji straconej od co najmniej 12 miesięcy i na które utworzone zostały rezerwy w 100% oraz wystąpiło uprawdopodobnienie nieściągalności. Spadek pozycji inne aktywa wynika za zwrotu przez Urząd Skarbowy nadpłaconego podatku dochodowego za lata 2011-2014.

Dynamika sumy bilansowej w porównaniu do 31.12.2017r. wyniosła 102,64%.

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2018 roku do 30.06.2018 roku*

Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2018r.	Stan na 31.12.2017r.	Zmiana 30.06.2018r. do 30.06.2017r.	Dynamika 30.06.2018r. do 30.06.2017r.
Kasa i operacje z bankiem Centralnym	7 179	7 723	-544	92,96%
Należności od sektora finansowego	99 861	92 802	7 059	107,61%
Należności od sektora niefinansowego	344 489	368 594	-24 105	93,46%
Należności od sektora budżetowego	9 434	10 042	-608	93,95%
Dłużne papiery wartościowe	114 976	74 987	39 989	153,33%
Aktywa trwałe	27 464	28 368	-904	96,81%
Inne aktywa	16 879	21 785	-4 906	77,48%
Razem Aktywa	620 282	604 301	15 981	102,64%

W aktywach największą pozycję stanowią należności od sektora niefinansowego. Udział tej pozycji w aktywach na 30.06.2018r. wynosił 344 489 tys. zł (55,54%), na 31.12.2017r. wynosił 368 594 tys. zł (61,00%), dynamika 93,46%. Kolejną pozycję w strukturze aktywów stanowią papiery wartościowe, które wg stanu na 30.06.2018r. wynosiły 114 976 tys. zł (18,54%) i stanowiły je bezpieczne instrumenty finansowe, tj. bony pieniężne NBP, na 31.12.2017r. ich wartość wynosiła 74 987 tys. zł (12,41%). Następną pozycję w strukturze aktywów obejmują należności od sektora finansowego. Stanowią je głównie lokaty i środki na rachunkach w banku zrzeszającym, a także środki BFG. Na 30.06.2018r. należności te wynosiły 99 861 tys. zł (16,10%), na 31.12.2017r. stanowiły 92 802 tys. zł (15,36%).

Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2018r.	Stan na 31.12.2017r.	Zmiana 30.06.2018r. do 30.06.2017r.	Dynamika 30.06.2018r. do 30.06.2017r.
Zobowiązania wobec sektora finansowego	8 318	8 318	0	100,00%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	556 766	539 094	17 672	103,28%
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	10 014	9 614	400	104,16%
Inne pasywa	2 791	5 003	-2 212	55,79%
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	1 580	3 286	-1 706	48,08%
Rezerwa na ryzyko ogólne	0	0	0	
Kapitały (fundusze)	38 994	26 810	12 184	145,45%
Zysk (strata) z lat ubiegłych	0	3 051	-3 051	0,00%
Zysk (strata) netto roku bieżącego	1 819	9 125	-7 306	19,93%
Razem Pasywa	620 282	604 301	15 981	102,64%

Największą pozycję w strukturze pasywów Banku stanowią zobowiązania wobec klientów z tytułu deponowania środków na rachunkach bieżących i terminowych, stanowiące główne źródło finansowania działalności Banku. Zobowiązania Banku wobec sektora niefinansowego na dzień

30.06.2018r. stanowiły wartość 556 766 tys. zł (89,76%), na 31.12.2017r. wynosiły 539 094 tys. zł (89,21%). Dynamika wyniosła 103,28%. Zobowiązania wobec sektora niefinansowego z tytułu wyemitowanych obligacji zarówno na 30.06.2018r., jak i 31.12.2017r. wynosiły 26 013 tys. zł.

Kolejna pozycja w strukturze pasywów to kapitały bez zobowiązań podporządkowanych i obligacji, które są zaliczane do odpowiedniej kategorii zobowiązań. Na 30.06.2018r. osiągnęły wartość 38 994 tys. zł (6,29%), na 31.12.2016r. wynosiły 26 810 tys. zł (4,44%). Zwiększenie w tej kategorii wynika z podziału z nadwyżki bilansowej za 2017 rok.

Główne pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2018r.
Wynik z tytułu odsetek	9 801,4
Wynik z tytułu opłat i prowizji	1 851,0
Wynik z pozycji wymiany	23,7
Wynik z działalności bankowej	11 676,1
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	474,8
Koszty działania banku	9 270,6
1. Koszty pracownicze	4 918,6
2. Koszty ogólnego zarządu	4 352,0
Amortyzacja środków trwałych	665,8
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	-33,4
Zysk (strata) brutto	2 247,9
Podatek dochodowy	428,6
Zysk (strata) netto	1 819,3

Bank wypracował na 30.06.2018r. zysk netto w wysokości 1 819,3 tys. zł.

W rachunku zysków i strat najważniejszą pozycję stanowi wynik z tytułu odsetek w wysokości 9 801,4 tys. zł, następnie wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 1 851,0 tys. zł, dzięki czemu wynik na działalności bankowej ukształtował się na poziomie 11 676,1 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia poszczególne pozycje funduszy własnych dla obliczenia współczynników kapitałowych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2018r.	Stan na 31.12.2017r.	Zmiana 30.06.2018r. do 30.06.2017r.	Dynamika 30.06.2018r. do 30.06.2017r.
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	61 698,14	49 810,56	11 887,58	123,87%
Kapitał Tier 1	39 441,16	27 940,87	11 500,29	141,16%
Kapitał Tier 2	22 256,98	21 869,69	387,29	101,77%

Fundusze własne dla wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego wyniosły na 30.06.2018r. 61 698,14 tys. zł i były wyższe w stosunku do 31.12.2017r. o 11 887,58 tys. zł. (na 31.12.2017r. wynosiły 49 810,56 tys. zł). Na takie ukształtowanie funduszy własnych na 30.06.2018r. wpływ miał podział zysku wygenerowanego za 2017 rok oraz z zysku z lat ubiegłych powstałego z tytułu zmian zasad rachunkowości.

Zgodnie z Uchwałą nr 16/2018 z 27.06.2018r. dokonało podziału nadwyżki bilansowej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017r. w kwocie 12 176 378,09 zł, składającą się z nadwyżki bilansowej wypracowanej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017r. w kwocie 9 124 933,24 zł oraz nadwyżki bilansowej wypracowanej w latach ubiegłych w kwocie 3 051 444,85 zł w następujący sposób:

- 137 200 zł na zwiększenie funduszu zasobowego
- 12 039 178,09 na odbudowę funduszu udziałowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Łączny współczynnik kapitałowy na 30.06.2018r. wyniósł 13,28%.

1. Analiza wskaźnikowa

Osiągnięty na koniec czerwca 2018 roku wynik finansowy brutto zamknął się kwotą w wysokości 2 248 tys. zł. Zysk netto wyniósł 1 819 tys. zł.

Bank dąży do utrzymania właściwych relacji między:

- wielkością kredytów i depozytów,
- płynnością finansową a rentownością,
- marżą finansową i kosztami działania.

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2018r.
Suma bilansowa	620 282
Depozyty (wartość bilansowa)	540 566
Kredyty (wartość bilansowa)	353 923
Kapitały własne dla obliczania łącznego współczynnika kapitałowego	61 698
Wynik finansowy z lat ubiegłych	-
Wynik finansowy netto roku bieżącego	1 819
Marża	2,70%
Średnioważone oprocentowanie aktywów	4,40%
Średnioważony koszt pozyskania środków	1,70%
ROA - stopa zwrotu z aktywów	0,59%
Wskaźnik kredytowania (kredyty w wartości bilansowej/aktywa ogółem w wartości bilansowej)	57,06%
Wskaźnik depozytów (wkłady i lokaty w wartości bilansowej/pasywa ogółem w wartości bilansowej)	87,15%

2. Sytuacja majątkowo - kapitałowa

Strategią działalności realizowanej w 2017 roku przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie było zapewnienie stabilności bazy depozytowej oraz minimalizacji ryzyka działalności poprzez kompleksową obsługę klientów, budowanie wysokiego poziomu zaufania banku. Bank wdraża zasady sprzedaży wiązanej, wykorzystywanie elektronicznych kanałów dystrybucji, wdraża nowe konkurencyjne produkty bankowe.

Kapitał własny (w zł)

Wyszczególnienie	30.06.2018	31.12.2017
Kapitał udziałowy	38 724 972,65	26 681 294,56
Kapitał zasobowy	149 000,00	8 200,00
Kapitał z aktualizacji wyceny	120 344,05	120 344,05
Kapitał rezerwowy	0,00	0,00
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	0,00	3 051 444,85
Wynik finansowy netto	1 819 359,34	9 124 933,24
Razem kapitały własne	40 813 676,04	38 986 216,70

3. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2018 roku

Bank nie posiada zaciągniętych kredytów i pożyczek.

4. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

W I półroczu 2018 roku Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie udzielił kredytów, poręczeń i gwarancji podmiotom finansowym.

5. Objaśnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi, a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

Analizując wykonanie podstawowych wielkości finansowych Banku za I półrocze 2018 roku należy zaznaczyć, iż Plan finansowy na 2018r. jest ujęty w wewnętrznym dokumencie Banku „Plan

finansowy na rok 2018 i strategiczna projekcja finansowa na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” .

Bank monitoruje realizację Planu finansowego w okresach miesięcznych, przedstawiając wyniki Radzie Nadzorczej, kwartalnie sprawozdaje realizację Planu finansowego do Komisji Nadzoru Finansowego.

W zakresie wyniku finansowego netto na 30.06.2018r. wystąpiło nieznacznie niższe wykonanie o 56,1 tys. zł, osiągnięta wartość 1 819,4 tys. zł netto, co stanowi 97,01% w stosunku do planowanego wyniku finansowego netto.

Suma bilansowa na 30.06.2018r. wyniosła 620 281,6 tys. zł, co stanowi 99,93% planu.

Poniższa tabela przedstawia główne pozycje planu wraz z jego realizacją.

Wyszczególnienie	2018-06-30 plan (w tys. zł)	2018-06-30 realizacja (w tys. zł)	Stopień realizacji
Suma bilansowa	620 707	620 282	99,93%
Kredyty (nominalnie)	447 971	412 672	92,12%
Depozyty (nominalnie) z kaucjami	531 980	538 424	101,21%
Wynik odsetkowy	9 972	9 801	98,29%
Wynik z tytułu prowizji	2 238	1 851	82,70%
Wynik na działalności bankowej	12 233	11 676	95,45%
Koszty działania banku	10 177	9 271	91,10%
Wynik finansowy netto	1 876	1 819	97,01%
Kapitały (fundusze)	38 973	38 994	100,05%
Fundusze własne dla obliczania łącznego współczynnika kapitałowego	61 886	61 698	99,70%
Łączny współczynnik kapitałowy	13,03%	13,28%	101,92%

Na wynik finansowy główny wpływ miał niższy w stosunku do założeń wynik odsetkowy, co przełożyło się również na niższy wynik na działalności bankowej. Na wykonanie w zakresie wyniku odsetkowego miały niższe przychody odsetkowe od sektora niefinansowego przy jednocześnie niższych kosztach od depozytów tego sektora. Niższy niż założono wynik z tytułu prowizji jest efektem zmiany struktury prowadzonej działalności poprzez ograniczenie ilości placówek oraz niepełnej realizacji założeń planowych w zakresie rachunków bankowych. Niższe koszty działania Banku osiągnięto w wyniku wdrożonego Programu Redukcji Kosztów, który podlega ścisłemu monitoringowi Zarządu. Wpływ na wynik finansowy miał także wynik z tytułu rezerw poprzez wyższą wartość rozwiązanych rezerw z tytułu należności kredytowych.

6. Ocena - wraz z jej uzasadnieniem - dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Bank podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom:

Utrzymanie płynności jest podstawowym obowiązkiem Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie warunkującym funkcjonowanie i wiarygodność na rynku finansowym. Płynność należy do najważniejszych sfer zarządzania finansami Banku i obok rentowności jest głównym aspektem oceny kondycji finansowej banku. Celem zarządzania ryzykiem płynności i finansowania jest zapewnienie, poprzez odpowiednie kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych niezbędnej wysokości środków finansowych do wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian w otoczeniu rynkowym Banku. Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie ma zdolność do terminowego i bezzwłocznego regulowania zobowiązań. Zarząd Banku dba o bezpieczeństwo środków zgromadzonych w Banku oraz zaufanie klientów.

VII. INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU z INNYMI PODMIOTAMI

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie posiada następujące udziały i akcje w innych podmiotach:

- SGB BANK S.A. - 3.500.000,00 złotych.
- Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. - 227 025,00 złotych.
- Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUW w Warszawie - 10,00 złotych

Bank nie nabywał własnych udziałów w 2018 roku.

VIII. ISTOTNE ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE na SYTUACJĘ JEDNOSTKI JAKIE WYSTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, ale PRZED ZATWIERDZENIEM SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Nie wystąpiły istotne zdarzenia wpływające na sytuację jednostki po dniu bilansowym.

**IX. INFORMACJA na TEMAT TEGO CZY JEDNOSTKA POWODUJE lub NIE POWODUJE
ISTOTNEGO ZAGROŻENIA dla FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO**

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

X. PERSPEKTYWY ROZWOJU i PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Zarząd i Rada Nadzorcza Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w dniu 27 marca 2018 r. zatwierdziła oraz przedstawiła do Komisji Nadzoru Finansowego „Plan Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz art. 141m i nast. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

Plan Naprawy został przyjęty przez Bank na podstawie art. 141m ustawy Prawo Bankowe, który to przepis zobowiązuje Bank do wdrożenia planu naprawczego na wypadek znaczącego pogorszenia sytuacji finansowej, zagrożenia stabilności finansowej, trudnej sytuacji makroekonomicznej lub innych zdarzeń mających negatywny wpływ na rynek finansowy lub Bank. Plan Naprawy zawiera zasady, procedury oraz mechanizmy służące samodzielnemu przywróceniu stabilności finansowej Banku.

Plan Naprawy został przedstawiony Komisji Nadzoru Finansowego do zatwierdzenia oraz będzie podlegał co najmniej corocznej aktualizacji w oparciu o aktualne wyniki finansowe Banku oraz inne istotne zdarzenia nadzwyczajne wskazane w ustawie Prawo Bankowe powodujące konieczność aktualizacji Planu Naprawy.

Zarząd Banku niezależnie od Planu Naprawy przyjął „Plan finansowy na rok 2018 i strategiczną projekcję finansową Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2019-2022”, które następnie zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. Powyższy plan zawiera aktualne dane finansowe Banku oraz plany finansowe na najbliższe lata. Plan stanowi aktualizację projekcji finansowych Banku zawartych w PPN oraz PN. Aktualne projekcje finansowe Banku za okres objęty Planem Finansowym przedstawiają się następująco:

Rachunek zysków i strat wg Planu Finansowego

Rachunek Zysków i Strat	2018-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Przychody z tytułu odsetek	29 409,6	27 974,1	28 440,8	28 562,9	30 390,4
Koszty odsetek	9 552,0	9 866,4	9 139,1	9 138,4	9 428,5
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	19 857,5	18 107,8	19 301,7	19 424,5	20 961,9
Wynik z tytułu opłat i prowizji	4 680,1	5 484,0	5 925,4	6 055,2	6 238,0
Przychody z udziałów, akcji i innych papierów wartościowych		90,0	90,0	90,0	90,0
Wynik z pozycji wymiany	50,0	152,0	152,0	152,0	152,0

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2018 roku do 30.06.2018 roku*

WYNIK DZIAŁALNOŚCI BANKOWEJ	24 587,6	23 833,7	25 469,1	25 721,7	27 442,0
Pozostałe przychody operacyjne	4 931,0	12 512,1	737,0	854,0	800,0
Pozostałe koszty operacyjne	865,9	698,2	594,0	630,0	712,0
Koszty działania banku	20 903,3	20 457,5	20 398,6	20 606,5	20 816,9
1. Koszty pracownicze, w tym:	12 247,9	12 184,8	12 605,8	12 605,8	12 605,8
2. Koszty ogólnego zarządu	8 655,4	8 272,7	7 792,8	8 000,7	8 211,1
WYNIK FINANSOWY PRZED AMORTYZACJĄ I REZERWAMI	7 749,4	15 190,1	5 213,5	5 339,2	6 713,1
Amortyzacja środków trwałych, w tym	1 408,8	1 408,8	1 408,8	1 408,8	1 408,8
Odpisy na rezerwy i aktualizację wartości	22 544,1	20 359,0	6 100,0	5 500,0	1 900,0
Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	20 723,0	14 929,0	10 793,0	11 516,0	9 092,0
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	1 821,1	5 430,0	-4 693,0	-6 016,0	-7 192,0
WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	4 519,5	8 351,3	8 497,7	9 946,4	12 496,3
ZYSK (STRATA) BRUTTO	4 519,5	8 351,3	8 497,7	9 946,4	12 496,3
Podatek dochodowy	853,7	1 620,2	1 648,6	1 929,6	2 424,3
ZYSK (STRATA) po opodatkowaniu NETTO	3 665,8	6 731,1	6 849,1	8 016,8	10 072,0

Wybrane dane wg Planu Finansowego

Wyszczególnienie (dane nominalnie)	2018-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Poziom depozytów w tym:	528 669,66	544 673,71	559 048,87	580 684,65	613 872,79
depozyty bieżące	138 852,40	157 052,40	177 202,40	197 302,40	217 402,40
depozyty terminowe	387 974,16	386 294,31	380 519,47	382 055,25	395 143,39
Obligo kredytowe w tym kategorie ryzyka:	428 259,26	444 596,21	464 931,82	477 959,33	520 085,83
normalne	202 177,74	253 642,75	310 019,26	374 435,72	442 190,52
pod obserwacją	49 416,71	46 821,61	44 251,20	39 729,76	37 859,46
poniżej standardu	40 818,44	25 862,00	11 876,00	8 543,00	5 123,00
wątpliwe	25 458,76	17 441,26	8 855,76	4 824,26	3 123,26
stracone	110 387,59	100 828,59	89 929,59	50 426,59	31 789,59
poziom rezerw	67 681,10	59 614,00	52 383,00	29 009,00	18 211,00

Wyszczególnienie	2018-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Kapitał udziałowy	38 750,30	42 485,07	49 285,21	55 398,21	55 467,21
Kapitał zapasowy	166,00	193,60	221,20	1 046,25	9 079,85
Zobowiązania wobec sektora finansowego (w tym obligacje)	8 318,30	8 318,30	1 710,10	1 710,10	1 710,10
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego (w tym obligacje)	546 553,76	562 107,81	573 416,97	587 297,75	620 511,89
Wartość środków trwałych	26 493,60	26 498,90	26 660,90	26 422,90	26 489,90
Należności od sektora finansowego (netto)	82 361,57	86 987,88	75 455,31	87 512,17	81 943,34
Należności od sektora niefinansowego (netto)	370 894,01	392 190,33	419 916,32	451 576,33	500 236,83

Wybrane wskaźniki wg Planu Finansowego

Wyszczególnienie		2018-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Miary płynności						
M1	Luka płynności krótkoterminowej	87 978,82	63 036,11	47 554,96	33 959,36	20 708,51
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,99	1,68	1,50	1,35	1,20
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepięlnych funduszami własnymi	2,36	2,32	2,45	2,65	2,88
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepięlnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi	1,30	1,26	1,21	1,17	1,12
LCR	Wskaźnik pokrycia wypływów wpływami	1285%	1242%	701%	988%	565%
NSFR	Stabilne finansowanie w okresie długoterminowym	128%	126%	128%	124%	123%
Współczynniki kapitałowe						
CET1	Współczynnik kapitałowy CET1	8,97%	9,90%	11,32%	12,57%	13,53%
T1	Współczynnik kapitałowy T1	9,10%	9,94%	11,32%	12,57%	13,53%
	Łączny współczynnik kapitałowy	13,75%	14,34%	14,97%	15,73%	16,15%
Wskaźniki efektywności						
ROA	zyskowność aktywów netto	0,59%	1,06%	1,06%	1,21%	1,45%
ROE	zyskowność kapitału CET1 (koszty działania + amortyzacja)/(wynik z działalności bankowej + wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych)	11,10%	16,10%	14,56%	14,88%	16,37%
C/I	Wskaźnik jakości kredytów wg wartości nominalnej	77,87%	61,34%	85,14%	84,85%	80,73%
	Należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych z rozpoznaną utratą wartości wg wartości brutto/Należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych	40,64%	32,46%	24,13%	13,71%	7,98%
	Instrumenty kapitałowe Banku Zrzeszającego w odniesieniu do funduszy własnych (akcje)	5,60%	5,68%	5,37%	4,98%	4,57%
	Zaangażowanie BS w kapitał zakładowy Banku Zrzeszającego w odniesieniu do sumy bilansowej BS	0,56%	0,55%	0,54%	0,52%	0,49%

Bank zakłada w dalszym ciągu optymalizację kosztów działania oraz prowadzenie intensywnych działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych, których podstawowym celem działania jest szybka, skuteczna i profesjonalna restrukturyzacja umożliwiająca Dłużnikom wywiązywanie się z zobowiązań na nowych warunkach spłaty i windykacja wierzytelności Banku z poszanowaniem prawa, dobrych obyczajów oraz przy zastosowaniu wysokich standardów etycznych. Podejmowane działania mają zapewnić utrzymanie stabilnego tempa wzrostu przychodów z tytułu odzyskiwanych kwot jak również rozwiązywanych rezerw, oraz mają się przyczynić do zmniejszenia kwoty należności zagrożonych, przy jednoczesnym minimalizowaniu ponoszonych kosztów.

Realizacja prognozy finansowej Banku będzie w głównej mierze zdeterminowana sytuacją kapitałową oraz skutecznością działań zarządczych podejmowanych przez kierownictwo Banku.

ŁAD KORPORACYJNY

W związku z wprowadzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Zebranie Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie postanowiły o przyjęciu przez Bank zasad ładu zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. Implementowanie Zasad Ładu Korporacyjnego do obowiązujących regulacji wewnętrznych oraz praktyki działania Banku nastąpiło poprzez wprowadzenie „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w Ciechanowie”.

Wprowadzona przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie Polityka Ładu Korporacyjnego, reguluje organizację, strukturę organizacyjną i funkcjonowanie kluczowych procesów, systemów i funkcji działania Banku, kwestie relacji wewnętrznych i zewnętrznych Banku, w tym relacje z Członkami i Klientami Banku, jak również kwestie funkcjonowania i współdziałania organów statutowych, a także politykę informacyjną oraz działalność promocyjną Banku. Zapisy Polityki podlegają regularnemu przeglądowi i aktualizacji. Ostatnia zmiana Polityki miała miejsce 28 czerwca 2018r.

Organizacja Banku zapewnia skuteczną realizację przyjętych przez instytucję celów strategicznych z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w działalności i obejmuje: zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów.

Przyjęta struktura organizacyjna jest przejrzysta, adekwatna do skali i charakteru prowadzonej działalności i podejmowanego ryzyka oraz zapewnia odpowiedni podział zadań, zakres obowiązków i odpowiedzialności.

Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności dokonując jego identyfikacji, pomiaru, szacowania, monitorowania oraz poprzez stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających poziom ryzyka. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej obejmujący wszystkie poziomy w strukturze organizacji, jak również efektywną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. W ramach struktury organizacyjnej Bank wyodrębnia niezależne Stanowisko ds. Zgodności, zaś sama struktura organizacyjna jest zorganizowana na 3 niezależnych liniach obrony przed ryzykiem.

Bank stosuje plany utrzymania ciągłości działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.

Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu Klientów. Uprawnienia i obowiązki Członków Banku mają odzwierciedlenie w treści Statutu Banku, jak również zostały zawarte w „Regulaminie Zebrań Grup Członkowskich”, „Regulaminie obrad

Zebrania Przedstawicieli PBS w Ciechanowie” oraz treści „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w Ciechanowie”. Bank umożliwia Członkom właściwy dostęp do rzetelnych i kompletnych informacji, bez stosowania preferencji dla wybranych Członków.

Bank przykłada wagę do profesjonalizmu osób wchodzących w skład organów statutowych, ze szczególnym uwzględnieniem członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej, którzy zgodnie z zapisami „Regulamin działania Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie” oraz „Procedurą oceny kwalifikacji członków Zarządu i Rady nadzorczej PBS w Ciechanowie” powinni posiadać kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorczych i zarządczych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad sprawami Banku, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku. Posiada ona zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych, wykonuje swoje funkcje w sposób aktywny poprzez monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, skuteczności zarządzania ryzykiem, wykonywanie czynności rewizji finansowej. Skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali działalności prowadzonej przez Bank, wyodrębniona jest w nim funkcja Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady w oparciu o doświadczenie, umiejętności kierowania zespołem. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały, a posiedzenia Rady nadzorczej odbywają się nie rzadziej niż co dwa miesiące, są protokołowane, a odrębne zdania członków Rady są odnotowywane w protokole.

Rada Nadzorcza zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji oraz ocenia czy działania Zarządu w zakresie zarządzania bankiem są skuteczne i zgodne z polityką Rady. Kwestie te reguluje „Procedura oceny odpowiedniości Członków Zarządu PBS w Ciechanowie”.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 11 maja 2017r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Bank powołał Komitet Audytu, który wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Członkowie Zarządu posiadają kompetencje do należytego prowadzenia spraw banku oraz wykonywania powierzonej funkcji oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem w zarządzaniu bankiem. Indywidualne kompetencje członków Zarządu uzupełniają się w sposób zapewniający odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania nad wszystkimi obszarami Banku. „Regulamin działania Zarządu PBS w Ciechanowie” w sposób przejrzysty i jednoznaczny reguluje podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności banku. Podział tych obowiązków ma również swoje odzwierciedlenie w innych regulacjach wewnętrznych.

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków organu Rady Nadzorczej i Zarządu, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania zostały określone w wewnętrznych aktach prawnych regulujących politykę wynagradzania. Rada Nadzorcza,

uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli, odpowiada za zasady wynagradzania członków Zarządu.

Zarząd zapewnia przestrzeganie „Zasad Ładu Korporacyjnego” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, a Rada Nadzorcza nadzoruje ich przestrzeganie. Bank ustanowił w regulacjach wewnętrznych zasady ograniczania i identyfikacji konfliktu interesów dotyczące członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak również zasady wyłączenia danej osoby w przypadku zaistnienia konfliktu interesów.

Bank dba o relacje z Klientami prowadząc przejrzystą politykę informacyjną uwzględniającą potrzeby Członków oraz Klientów. Polityka informacyjna Banku opiera się na ułatwianiu dostępu do informacji, jak również określa zasady i terminy udzielania odpowiedzi. Informacje w zakresie oferowanej usługi czy produktu są rzetelne i przekazywane w sposób zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy. Przekazy marketingowe w zakresie produktów i usług nie wprowadzają w błąd oraz cechują się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych obyczajów.

Proces oferowania produktów jest realizowany przez odpowiednio przygotowane osoby, w sposób zapewniający rzetelność przekazywanych informacji oraz udzielenie zrozumiałych wyjaśnień. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty i usługi były adekwatne do potrzeb odbiorców.

Bank opracował i udostępnił Klientom przejrzyste i jasne zasady rozpatrywania skarg i reklamacji, jak również prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji, podejmując jednocześnie działania zmierzające do ograniczenia sytuacji powodujących ich występowanie.

W Banku funkcjonuje system powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w banku.

Rada Nadzorcza dokonała oceny stosowania zasad wprowadzonych na mocy przyjętej przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie „ Polityki Ładu Korporacyjnego”, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku, jak również zostały przekazane pozostałym organom Banku.

XI. ZAKOŃCZENIE

I półrocze 2018 roku zamknęło się sumą bilansową w kwocie 620 281 632,08 zł oraz wynikiem finansowym – zyskiem brutto w wysokości 2 247 980,34 zł, a po uwzględnieniu podatku dochodowego od osób prawnych zyskiem netto w kwocie 1 819 359,34 zł.

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2018 roku do 30.06.2018 roku*

Zgodnie z wymogami przepisów Ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe za I półrocze 2018r. zostało poddane przeglądowi przez PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. ul. Orzycka 6, lok. 1B 02-695 Warszawa, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod Nr KRS 579479 prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie I XIII Wydział Gospodarczy – podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych wpisany na listę Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 477.

Sporządził: Jacek Staroniewski – Główny Księgowy

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Jacek Staroniewski

ZARZĄD BANKU:

1. Andrzej Kopeć

Członek Zarządu
p.o. Prezes Zarządu

2. Jakub Bilnik

Członek Zarządu

3. Grzegorz Olecki

Członek Zarządu

POLSKI BANK SPÓŁDZIELCZY
w Ciechanowie

.....
(pieczęć firmowa)

Ciechanów, dnia 20.09.2018 roku